

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BÁO CÁO

Giải trình, tiếp thu ý kiến tham gia của các đơn vị về Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật Quản lý, sử dụng vốn nhà nước đầu tư vào sản xuất kinh doanh tại doanh nghiệp (sửa đổi)
(Để phục vụ lấy ý kiến thẩm định của Bộ Tư pháp)

Thực hiện phân công của Chính phủ và nhiệm vụ được Thủ tướng Chính phủ giao tại công văn số 6593/VPCP-PL ngày 25/8/2023 của Văn phòng Chính phủ về việc xây dựng Luật Quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp, Bộ Tài chính đã xây dựng Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật số 69/2014/QH13 (sửa đổi) gửi lấy ý kiến các cơ quan liên quan theo quy định của Luật ban hành văn bản quy phạm pháp luật (công văn số 9221/BTC-TCDN ngày 29/8/2023 và đăng tải trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Tài chính và Cổng thông tin điện tử Chính phủ). Bộ Tài chính báo cáo tổng hợp, tiếp thu, giải trình các ý kiến tham gia vào Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật số 69/2014/QH13 (sửa đổi) như sau:

1. Đến ngày 04/10/2023, Bộ Tài chính đã nhận được 131 ý kiến tham gia của các đơn vị (gồm: Bộ Nội vụ, Bộ Ngoại giao và 21 Bộ, ngành; 50 Tập đoàn kinh tế, Tổng công ty nhà nước, 58 UBND tỉnh, thành phố); Việc lấy ý kiến rộng rãi tổ chức và cá nhân trên Cổng thông tin điện tử của Bộ Tài chính và Cổng thông tin điện tử của Chính phủ, sau 30 ngày đăng tải không nhận được ý kiến góp ý nào của công dân, tổ chức đối với Hồ sơ dự thảo Luật (công văn số 815/TTĐT-DLĐT ngày 02/10/2023 của Cổng Thông tin điện tử Chính phủ). Bộ Tài chính đã tiếp thu, giải trình đầy đủ ý kiến tham gia tại các Phụ lục kèm theo.

Về cơ bản, các cơ quan đều thống nhất sự cần thiết trình các cấp có thẩm quyền đưa vào Chương trình xây dựng Luật, pháp lệnh của Quốc hội khóa XV theo hướng ban hành Luật mới thay thế Luật số 69/2014/QH13 với tên gọi, phạm vi, đối tượng và 06 nhóm chính sách mà Bộ Tài chính đề xuất. Các ý kiến tham gia cụ thể vào nội dung trong dự thảo Đề cương Luật, Bộ Tài chính sẽ nghiên cứu, hoàn chỉnh xây dựng Luật cụ thể khi được cấp có thẩm quyền đưa vào chương trình xây dựng Luật, pháp lệnh của Quốc hội.

2. Bộ Tài chính báo cáo, giải trình một số nội dung sau:

a) Về đối tượng áp dụng, một số ý kiến cho rằng cần cân nhắc không quy định đối tượng áp dụng đối với doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư khác tại Luật này.

Tại dự thảo Tờ trình Chính phủ, Bộ Tài chính đã xác định đối tượng áp dụng Luật bao gồm các doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư khác (các doanh nghiệp hoạt động theo quy định của Luật Doanh nghiệp và các luật chuyên ngành khác do doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp đầu tư vốn) để đảm bảo thực hiện quản lý, giám sát vốn của nhà nước tại doanh nghiệp không có khoảng trống về pháp lý và được tổ chức thực hiện thống nhất tại một văn bản luật, tránh tình trạng thực hiện không thống nhất, có nhiều văn bản hướng dẫn khi triển khai.

b) Về chi trả tiền lương, tiền thưởng của người do cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn cử, giới thiệu, thuê làm việc trực tiếp tại doanh nghiệp từ nguồn lợi nhuận sau thuế của doanh nghiệp. Nhiều ý kiến cho rằng tiền lương, tiền thưởng của người do cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn cử, giới thiệu, thuê làm việc trực tiếp tại doanh nghiệp thực hiện hạch toán vào chi phí sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp theo quy định của Luật doanh nghiệp, pháp luật thuế hiện hành.

Nghị quyết số 27-NQ/TW ngày 21/5/2018 của Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về cải cách chính sách tiền lương đối với cán bộ, công chức, viên chức, lực lượng vũ trang và người lao động trong doanh nghiệp, nội dung cải cách đối với doanh nghiệp nhà nước đã xác định phân định rõ tiền lương của người đại diện vốn nhà nước với tiền lương của ban điều hành; thực hiện nguyên tắc ai thuê, bỏ nhiệm thì người đó đánh giá và trả lương. Nhà nước quy định mức lương cơ bản, tiền lương tăng thêm và tiền thưởng theo năm gắn với quy mô, mức độ phức tạp của quản lý và hiệu quả sản xuất kinh doanh, sử dụng vốn nhà nước đối với người đại diện vốn nhà nước... Từng bước tiến tới thuê hội đồng thành viên độc lập và trả lương cho hội đồng thành viên, kiểm soát viên từ lợi nhuận sau thuế.

Để thể chế hóa nội dung Nghị quyết nêu trên, tại dự thảo Tờ trình Chính phủ, Bộ Tài chính xác định việc phân phối lợi nhuận sau thuế của doanh nghiệp bổ sung nội dung chi tiền lương, tiền thưởng của người do cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn cử, giới thiệu, thuê làm việc trực tiếp tại doanh nghiệp (người do cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn cử, giới thiệu, thuê không làm việc trực tiếp tại doanh nghiệp được hưởng phụ cấp chi trả từ ngân sách nhà nước).

c) Về phân phối lợi nhuận sau thuế của doanh nghiệp, còn ý kiến cho rằng việc phân phối lợi nhuận sau thuế để doanh nghiệp tự quyết định hoặc đề nghị

nâng mức trích lập Quỹ đầu tư phát triển lên trên 30% như mức hiện nay hoặc để lại cho doanh nghiệp phần lợi nhuận còn lại sau khi trích lập các Quỹ để doanh nghiệp bổ sung vốn điều lệ còn thiếu. Cần nhắc nội dung quy định việc điều chuyển Quỹ đầu tư phát triển giữa các doanh nghiệp.

Tại dự thảo Tờ trình Chính phủ, Bộ Tài chính tiếp tục xác định theo nguyên tắc ấn định như thời gian vừa qua: doanh nghiệp được sử dụng lợi nhuận sau thuế để trích không quá 03 tháng lương thực hiện để lập Quỹ khen thưởng, Quỹ phúc lợi và giữ nguyên quy định doanh nghiệp trích không quá 30% lợi nhuận sau thuế vào Quỹ đầu tư phát triển để đảm bảo không giảm nguồn thu ngân sách nhà nước từ lợi nhuận sau thuế.

Việc quy định nội dung điều chuyển Quỹ đầu tư phát triển giữa các doanh nghiệp nhằm mục đích phát huy nguồn lực để tập trung đầu tư các công trình trọng điểm, đột xuất, linh hoạt... để sử dụng vốn nhà nước hiệu quả cho phát triển kinh tế xã hội. Quỹ đầu tư phát triển tại doanh nghiệp chưa được xác định là vốn của doanh nghiệp mà là nguồn lợi nhuận sau thuế của Nhà nước đang để lại tại doanh nghiệp và chỉ được quyết định tăng vốn đầu tư vào doanh nghiệp theo quyết định của cơ quan có thẩm quyền.

d) Về việc cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn có trách nhiệm thẩm tra, phê duyệt báo cáo tài chính năm đối với doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp 100% vốn điều lệ thuộc phạm vi quản lý, một số ý kiến cho rằng đề nghị bỏ nội dung quy định “thẩm tra” vì hàng năm các doanh nghiệp đã được kiểm toán báo cáo tài chính (theo quy định của Luật Kiểm toán).

Tại dự thảo Tờ trình Chính phủ, Bộ Tài chính xác định cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn nhà nước tại doanh nghiệp là cơ quan thay mặt nhà nước đầu tư vốn tại doanh nghiệp, có trách nhiệm thực hiện thẩm tra, phê duyệt Báo cáo tài chính năm của doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp 100% vốn điều lệ. Căn cứ báo cáo tài chính năm của doanh nghiệp có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp, cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn thẩm tra, lập báo cáo tình hình đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp gửi Bộ Tài chính. Bộ Tài chính thẩm tra, tổng hợp báo cáo tình hình đầu tư vốn của các cơ quan đại diện chủ sở hữu vốn, trình Chính phủ xem xét, phê duyệt để báo cáo Quốc hội tại kỳ họp cuối năm.

đ) Về bộ phận kiểm toán nội bộ, có ý kiến đề nghị giao Hội đồng thành viên/Chủ tịch Công ty quyết định theo quy định tại Luật doanh nghiệp.

Tại dự thảo Tờ trình Chính phủ, Bộ Tài chính xác định Luật kế toán đã quy định nhiệm vụ của kiểm toán nội bộ, Chính phủ hướng dẫn đối tượng phải thực hiện công tác kiểm toán nội bộ. Để tăng cường công tác kiểm toán nội bộ

trong doanh nghiệp có vốn nhà nước, các doanh nghiệp hoạt động theo mô hình công ty mẹ - công ty con có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp trên 50% vốn điều lệ phải thành lập bộ phận kiểm toán nội bộ. Riêng đối với Công ty mẹ của Tập đoàn kinh tế có vốn nhà nước đầu tư trực tiếp trên 50% vốn điều lệ, bộ phận kiểm toán nội bộ thuộc Ban Kiểm soát. Kiểm toán nội bộ thực hiện nhiệm vụ rà soát, đánh giá độc lập, khách quan về tính thích hợp và sự tuân thủ quy định, chính sách nội bộ, thủ tục, quy trình được quy định tại doanh nghiệp; đưa ra ý kiến, kiến nghị độc lập nhằm nâng cao hiệu quả của hệ thống quản lý, quy trình, quy định, góp phần bảo đảm an toàn, hiệu quả, đúng pháp luật về quản lý, đầu tư vốn tại doanh nghiệp.

e) Về rà soát đảm bảo tính thống nhất, tránh chồng chéo với các Luật có liên quan:

Nội dung dự thảo Hồ sơ Luật đã rà soát các Luật có liên quan như Luật Đầu tư, Luật đầu tư công, Luật đấu thầu, Luật Ngân sách nhà nước... để quy định theo hướng quy định việc quản lý và đầu tư vốn nhà nước tại doanh nghiệp được thực hiện thống nhất theo quy định tại Luật này. Quá trình xây dựng dự thảo Luật cụ thể, Bộ Tài chính tiếp tục rà soát, cập nhật và báo cáo rõ những nội dung thực hiện theo quy định của luật này để có sửa đổi, điều chỉnh các luật khác có liên quan đảm bảo tính thống nhất, đồng bộ với các Luật khác.

Trên đây là báo cáo tổng hợp, tiếp thu, giải trình các ý kiến tham gia vào Hồ sơ đề nghị xây dựng Luật số 69/2014/QH13 (sửa đổi)/.